

stemmelsen i § 2, og for deres Bedkommende have vi ogsaa Ret til at tage Spørgsmaalet under Overbetjelse. Desuden er det noget Nyt for mig, at man kan ved 1ste Behandling af en Sag sige: Det kunne vi faae og Mere ikke. Vi have, naar hver Sag foreligger under den saglige Forhandlings forekrevne Former, og jeg tror snarest man kan vente sig Mere, naar man ikke ved 1ste Behandling staar op og proklamerer, at vi nu skulle tage det, vi kunne faae; thi vi kunne ikke faae Mere. Jeg tror det hører til ligeoverfor de forskjellige Faktorer og Anstuelser under saglig Forhandling at stille begrundede Krav, selv om man tilsidst afstaar fra adskillige af disse Krav under en Forsonings- og Forhandlingsperiode, og det ærede Medlem tager storlig Feil, naar han tror, at Betænkninger, der indeholde motiverede Henstillinger og Oplysninger om de Forhold, man ønsker forandrede, selv om man ikke kan faae Noget ud af den paagjældende Sag i det paagjældende Dieblit, ikke har Betydning for Sagens Fremme senere. Dette vil vor Rigsdagsvirksomhed netop godtgjøre, at man har maattet gennem Udvalgsbetænkninger og Henstillinger og gennem Forhandlinger angaaende saadanne Udvalgsbetænkninger i Aaringer slaa ind paa saa den Forandring, saa den Forandring, indtil man endelig naaede at faae det fixeret i Lov. Det hører med til en saglig Forhandling under denne Forsatning selv under saa lykkelige Forhold, at man havde en grundlovstro Regjering, der stod i et Tillidsforhold til dette Folketings. Ja, om Forlæbelse, dette Spørgsmaal skal jeg ikke nærmere røre ved, det er jo lagt til Side. Jeg maa derfor fastholde, at hvor uskyldig end denne Lov kan se ud, berører den et meget omfattende Forhold, der vedkommer en Institution, der har 113 Millioner under sig, og hvis Forvaltningsregler angive Regler for en umaadelig Masse andre Midler i flere specielle Punkter. Naar man har en saadan Lov, der vedrører hele dette Forhold, som ikke har været undergivet Lovgivningsmagtens almindelige Overbetjelse i 18 eller 19 Aar, saa siger jeg, at det er overmaade fornødt for en saglig Forhandling at sige: Vi benytte Leiligheden til ved et Udvalg at undersøge dette Forhold og, om vi ikke naae videre, saa dog gennem Henstillinger og Overbetjelse i Betænkningen, fremføre de Anstuelser, vi om disse forskjellige Forhold maatte have, for muligen, om ikke nu saa senere, at faae dem rettede. — Da det ærede Medlem lod den tredie Del af mine Bemærkninger for ligge, skal jeg heller ikke videre komme ind derpaa.

Jeg har kun gjort disse Bemærkninger, fordi jeg tror, at de gjælde ei blot denne Lov, men det maa være almenlydige Regler efter min Formening for et Thing, der proklamerer ei blot i Ord men i Virkeligheden saglig Forhandling.

R. Nielsen: Det vilde have glædet mig mere, om jeg havde hørt det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds (Berg) ndtale sig andet Steds end her. (Berg: Hvor skulde det være?) Ja, det skal jeg meddele det ærede Medlem. Det er jo en gammel Sædvane og vistnok i og for sig naturligt og rigtigt, at Meningsfæller i den lovgivende Forsamling finde hinanden og danne Partier, og det er gennem Dannelsen af saadanne Partier, at de drøfte Stillingen indbyrdes i Partiet, og det forekommer mig, at det Meste af, hvad det ærede Medlem nu gjorde gjældende, havde en mere passende Plads i et Partimøde. Saadanne Møder afholdes jo stadig, som det jo maa være det ærede Medlem bekendt, ogsaa i det Parti, hvortil han hører, forud for Forhandlingen af Sager, der staa paa Dagsordenen, og det forekommer mig — jeg veed ikke, om jeg kan finde det rette Udtryk for det; men naar jeg maa tale som vi Bønder almindelig pleie at gjøre, og som min ærede Kollega derovre vedkjendte sig som sin Anstuelse — vi finde det mindre pænt paa denne Maade, naar man har en Særanskuelse, ikke at møde og gjøre den gjældende, hvor der er Sandhynlighed for, at man kunde faae den frem til Drøftelse. — Der var en enkelt Uttring i det, det ærede Medlem sidst udtalte, som jeg vil tillade mig at sige et Par Ord om. Det var, at han gjorde gjældende, at det for ham var noget Nyt at høre den Opfattelse ved 1ste Behandling: Det kunne vi faae og ikke Mere. Nu er det vel noget tvivlsomt, om et saadant Udtryk er faldet. Jeg har i alt Fald ikke hørt det. Men man kunde, naar man hørte det i det ærede Medlems Mund, ikke undlade at tænke paa i Tjor, da der var Forhandling om Konverteringsloven, da forekommer det mig, at der lod noget Lignende fra det ærede Medlems Side, uagtet vi da stod i det samme Tilfælde som her, at man muligen kunde have naaet noget Mere, naar man ikke havde været saa hæsbæjende paa at faae det og ikke Mere. Forøvrigt er man jo ikke afstaaen fra at stille Endringer til et Lovforslag, fordi det ikke gaar i Udvalg. Ved det foreliggende Lovforslag vil jeg gjøre opmærksom paa, at i første Paragraf er kun forlangt Noget, som det ærede Medlem selv var med til at vedtage i Tjor. Den anden